

Bijbelstudie Matteüs 5-7, De Bergrede

Inleiding

- **Schrijver:** Matteüs, hij was een tollenaar, maar werd één van de 12 discipelen (Matt. 9:9/10:3)
- **Ontstaan:** Rond 80/90 na Christus, gebaseerd op het evangelie van Marcus, dat het oudste evangelie is. Het heeft hetzelfde raamwerk / dezelfde structuur.
- **Publiek:** Matteüs schrijft voor pasbekeerden (verg. Marcus – schrijft voor ongelovigen).
- **Blik op Jezus:** Als Koning
  - Koning der Joden
  - De beloofde Messias
  - Rechtmatige telg van David (stamboom!)
  - Koningen die het kind aanbidden etc.
  - Nadruk op het koninkrijk in het onderwijs van Jezus
- **Gericht op:** Joden én niet-Joden:
  - Typisch Joods is bijvoorbeeld:
    - * Jezus' stamboom... geeft aan wie je bent (3 x 14 voorouders.. DaViD = 14). En wettelijke rechten (recht op Davids troon) gingen via de vader.
    - * Terminologie: koninkrijk der hemelen (Godsnaam niet noemen).
    - * Veel citaten uit de Schriften (tora, profeten).
    - * Onschuld van de Messias herhaaldelijk aangetoond (belangrijk, want men verwachtte een koning, geen lijdende knecht die de doodstraf kreeg).
    - * De wet... Jezus kwam om de wet te vervullen (niet af te schaffen).
  - Jezus kwam ook voor de heidenen:
    - * Wijzen uit het Oosten
    - * Ruth en Rachab in de stamboom
    - * Jezus predikte en deed wonderen in het Galilea der heidenen
    - * Jezus prijst het geloof van de Romeinse hoofdman
    - * Verhaal van de kanaänitische vrouw
    - * Gaat heen en maakt alle volken...
  - Beide kanten zijn belangrijk, want...
    - * Er onstond een scheuring tussen 'Joods' en 'Christelijk'. Rond 85 n. Chr. werden Joodse gelovigen uit de synagogen geweerd. Tegelijkertijd werd de kerk steeds heidenser. Joodse gelovigen vielen tussen wal en schip. Maar... alle apostelen waren Joodse gelovigen. Jezus was Joods... Jood en heiden kunnen één zijn in Christus. Dat was de bedoeling!
    - * Dus appel voor de Jood: keer je niet af van de heidenen, het is juist ook voor hen! En voor de heidenen: keer je niet af van de Joden, want Jezus is de beloofde Joodse Messias, de Koning, ook voor jou!
  - Opvallend is dat in dit evangelie zowel gesproken wordt over het koninkrijk als over de kerk / gemeente (als enige evangelie!).
- **Inhoud:** Discipelschap. Hoe moet je leven in het koninkrijk (verg. Matt. 28:19 – leert hen onderhouden). Onderwijs van Jezus is weergegeven in 5 delen:
  - Bergrede: Hoe horen gelovigen zich te gedragen nu ze eenmaal burgers van het koninkrijk zijn? (Matt. 5-7)
  - De missie van het koninkrijk (Matt. 9:35-10:42)

- De groei van het koninkrijk (Matt. 13:1-52)
- Onderlingen gemeenschap in het koninkrijk (Matt. 18:1-35)
- De toekomst van het koninkrijk (Matt. 24-25)
- **Hoofdt thema's:**
  - Geloof – blijvend vertrouwen op God en in Jezus' redding
  - Gerechtigheid / rechtvaardigheid – we zijn gered tot rechtvaardigheid. Geloof is bedoeld daden voort te brengen.
  - Oordeel – waarschuwing voor zelfvoldaanheid / gemakszucht.

Tekst stap voor stap

- **5:1-2**
  - Situatieschets (plaatje).
- **5:3-12**
  - Gedicht / inleiding – zo moet het zijn.
  - Hoe vind je dat als je dat zo leest?
- **5:13-16**
  - Aanleiding / reden / waarom we anders zouden leven!
  - Zout >> toen vooral in landbouw gebruikt. Bevordert groei en gaat bederf tegen.
- **5:17-20**
  - Belangrijk!
  - Soms zetten we het tegenover elkaar. Wet vs. genade. Hoe zien jullie dit?
- **5:21**
  - Jullie hebben gehoord (...), maar ik zeg jullie (...)
  - Binden en ontbinden... (vergelijk 16:19)
  - Rabbinale traditie van een nieuwe uitleg geven bij een schriftgedeelte!
  - Jezus was een rabbi met de vormen die daarbij hoorden (leerlingen mee op sleeptouw, schrifuitleg, vragen beantwoorden, gelijkenissen (!))
- **5:21-48**
  - Onderwijs van Jezus uit de Tora, over omgaan met:
    - * ...conflicten (22-26)
    - * ...seksualiteit / verleiding (27-32)
    - * ...dingen die je toezegt (33-37)
    - * ...oneerlijke situaties en uitlenen (38-42)
    - * ...vijanden en over volmaakt zijn (43-48)
  - Wat vind je daarvan als je dat zo leest?
  - Op wat voor manier legt Jezus de wet uit? >> naar Geest en niet naar letter
  - Wat kunnen we daarvan leren?
  - De wet is in ons hart geschreven (verg. Wetgeving / Pinksteren)! De Heilige Geest helpt ons naar de Geest van de wet te handelen, uit liefde voor God en onze naaste!
- **6:1-18**
  - Over je houding als je...
    - * ...het goede wilt doen
    - * ...(geld) wilt geven
    - * ...wilt bidden
    - * ...wilt vasten
    - * Nederig en vergevingsgezind!
- **6:19-34**
  - Over omgaan met bezittingen en de zorgen en behoeften van elke dag
- **7:1-5**
  - Over oordelen

- **7:6**
  - Iemand een idee wat dit zou kunnen betekenen?
- **7:7-11**
  - Over bidden en ontvangen, vertrouwen op God
- **7:12**
  - **SAMENVATTING: *Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen. Dat is het hart van de Wet en de Profeten.***
  - Let op, dat het andersom is dan wij meestal zeggen (wat gij niet wilt dat u geschiedt).
  - Het is actief, op de ander gericht! Niet laten, maar doen!
  - Hoe kan jij dat doen?
  - Zie je dat terug in je leven?
  - Opdrachtje!!
- **7:13-27**
  - Nogmaals: geloven en doen, hand in hand.
- **7:28-8:1**
  - Afsluiting
  - Jezus leerde met gezag, hij was anders dan andere Rabbi's.
  - Hij sprak niet op gezag van anderen die zijn meesters waren geweest. Hij sprak op eigen autoriteit, van God zelf gekregen!
  - En iedereen was diep onder de indruk.